

prof. dr hab. Barbara Kubiak

Sztuki muzyczne, dyscyplina artystyczna: wokalistyka

Akademia Muzyczna im. i. J. Paderewskiego

w Poznaniu

Recenzja pracy doktorskiej

mgr Rui Yao

Zleceniodawca recenzji:

Uniwersytet Muzyczny Fryderyka Chopina w Warszawie, zlecenie podjęte na podstawie ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* (Dz. U. z 2021 r. poz.478), pismo z dnia 11 października 2023 roku, z decyzją Przewodniczącego Rady Dyscypliny Artystycznej, prof. dr hab. Pawła Łukaszewskiego, o powołaniu mnie na recenzenta w postępowaniu doktorskim Pani mgr Rui Yao.

Ocena pracy doktorskiej.

„Zastosowanie europejskiej twórczości wokalne w podstawowej edukacji muzycznej w Chinach na przykładzie nauczania sopranu”, to tytuł pracy doktorskiej mgr Rui Yao, która powstała pod kierunkiem prof. UMFC dr hab. Krystyny Jaźwińskiej - Dobosz. Praca składa się z dzieła artystycznego, utrwalonego na nośniku elektronicznym oraz jego obszernego opisu.

Dzieło artystyczne, to płyta CD z nagraniem dziesięciu utworów w wykonaniu doktorantki:

1. G. Giordani – *Caro mio ben*
2. G. Caccini – *Amarilli*
3. C. Franck – *Panis Angelicus*
4. G. Fr. Händel – *Lascia ch'io pianga* - aria Almireny z opery „Rinaldo”
5. G. Fr. Händel – *V'adoro pupille* - aria Kleopatry z III aktu opery opery „Juliusz Cezar”
6. W. A. Mozart – *Batti, batti...*- aria Zerliny z opery „Don Giovanni”

7. W. A. Mozart – *La ci darem la mano* – duet Zerliny i Don Giovanniego z III aktu opery „Don Giovanni”
8. W. A. Mozart – *Giunse alfin in momento...Deh, vieni, non tardar* – recitativ i aria Zuzanny z IV aktu opery „Wesele Figara”
9. W. A. Mozart – *Sull'aria...*duet Hrabiny i Zuzanny z II aktu opery „Wesele Figara”
10. W. A. Mozart – *Una donna a quindici anni* – aria Despiny z II aktu opery „Cosi fan tutte”.

Nagrania dokonano w 2023 roku. Przy fortepianie – Wang Xiang.

Reżyserem nagrania był Wiktor Szymański.

Pani mgr Rui Yao dysponuje głosem sopranowym, o bardzo przyjemnym, ciemnym zabarwieniu. W wybranych utworach zaprezentowała duże możliwości swojego głosu o ciekawej estetyce dźwięku w całej skali, swobodnie posługując się wszystkimi elementami, składającymi się na technikę *bel canto*. Doktorantka z pełną swobodą oddechową prowadzi frazę, pokazuje, szczególnie w ariach i duetach z oper Mozarta, piękne legato. Jej głos posiada, bardzo miłe dla słuchacza, naturalne vibrato. Bardzo pozytywnie postrzegam jednolitość barwy w całej skali głosu. Pewien niedosyt widzę w zbyt delikatnych różnicach dynamicznych, np. w arii Zuzanny z „Wesela Figara”.

Docenić należy bardzo dobrą dykcję, co np. w arii Cezara Francka *Panis Angelicus*, śpiewanej w języku łacińskim, nie było łatwe. Poza tym nienaganna intonacja i bardzo staranne odtworzenie materiału muzycznego, to duże plusy dzieła artystycznego przedstawionego przez panią mgr Rui Yao.

Bardzo adekwatny do tezy zawartej w temacie pracy, jest dobór i kolejność wykonanych przez Doktorantkę utworów. Od najmniej wymagających zarówno pod względem wokalnym, jak i umiejętności technicznych wykonawcy (trzy pierwsze utwory), przez bardziej zaawansowane pod każdym względem utwory Händla, aż do arii i duetów z oper Mozarta, którym sprostać może wokalista w dostatecznym stopniu ukształtowany i posiadający profesjonalne umiejętności techniczne oraz doświadczenie wokalne.

Opis dzieła artystycznego jest bardzo obszerny. Praca składa się ze wstępu, pięciu rozbudowanych rozdziałów, zakończenia, licznych podziękowań, wykazu przykładów nutowych oraz bardzo bogatej, drobiazgowej bibliografii.

We wstępie Autorka przedstawia przyczyny wyboru tematu, znaczenie analizy, zamieszcza przegląd literatury, definiuje użyte pojęcia, prezentuje ideę i metody badawcze.

W rozdziale pierwszym pt. *Podsumowanie chińskiej edukacji wokalne i europejskich utworów muzyczno-wokalnych*, znajdujemy zawartą w dwóch podrozdziałach, bardzo obszernie przedstawioną historię rozwoju chińskiej edukacji wokalne. Rozdział ten pełen jest przykładów utworów chińskiej literatury wokalne z tytułami utworów, nazwiskami autorów oraz wykonawców.

Rozdział drugi pt. *Badanie i analiza obecnej sytuacji europejskich utworów muzyki wokalne w podstawowej edukacji wokalne w Chinach*, to cztery podrozdziały, a w nich bardzo dokładny opis stanu obecnego w nauczaniu śpiewu w chińskich placówkach dydaktycznych, uzyskany przez Doktorantkę na podstawie analizy odpowiedzi na pytania zawarte w ankiecie przeprowadzonej zarówno wśród pedagogów wokalistyki, jak i wśród studentów. Autorka opisuje sposób wyboru grupy badawczej, zasady przeprowadzenia badania oraz projekt i sposób dystrybucji ankiet. Na końcu tego rozdziału znajdujemy wyniki statystyczne, podane w wykresach, ich analizę i interpretację ujawnionych problemów.

Wybór i zastosowanie europejskich dzieł wokalnych w elementarnym nauczaniu wokalistyki w Chinach, to tytuł rozdziału trzeciego. Autorka zawarła tu wiadomości na temat metod doboru repertuaru, w zależności od poziomu umiejętności poszczególnych studentów.

Rozdział czwarty, pt. *Analiza wybranych utworów europejskiej muzyki wokalne w kontekście stosowania ich w nauczaniu podstaw śpiewu w Chinach*, to rozdział bezpośrednio związany z dziełem artystycznym. Doktorantka w bardzo dociekliwy sposób analizuje wykonane przez siebie utwory. I tak, znajdujemy tu wiadomości na temat okoliczności powstania każdego utworu, dokładną analizę jego struktury muzycznej oraz interpretację wokalną. Rozdział ten składa się z trzech podrozdziałów, grupujących utwory: 1. Analiza wybranych ariett, 2. Analiza wybranych arii, 3. Analiza wybranych arii i partii zespołowych z oper W. A. Mozarta.

Ostatni, piąty rozdział, pt. *Wpływ europejskich utworów muzyki wokalne na podstawową edukację wokalną w Chinach*, to cztery podrozdziały, a w nich przemyślenia Autorki związane z wartością europejskich utworów wokalnych, ich rolą i znaczeniem dla kształtowania młodych chińskich wokalistów.

W piątym podrozdziale, pt. *Znaczenie różnic w wewnętrznym i zewnętrznym wykonaniu chińskich i zagranicznych utworów wokalnych*, znalazłam bardzo ciekawe spostrzeżenia Doktorantki na temat różnic w podejściu do wykonawstwa, związanych z wychowaniem i rozwojem młodego człowieka w zupełnie odmiennej strefie kulturowej. Podzielam pogląd Autorki, że ma to kolosalne znaczenie dla procesu przyswajania utworu, jego interpretacji oraz sposobu wyrażania emocji poprzez muzykę.

W zakończeniu Autorka w skondensowany sposób przedstawia wnioski i problemy rozpatrywane w pracy. W krytyczny sposób analizuje sposób korzystania z olbrzymiego dorobku europejskiej kultury i literatury wokalne przez pedagogów chińskich uczelni muzycznych.

Praca jest skonstruowana w sposób przejrzysty i klarowny. Spis treści jest bardzo drobiazgowy. Niektóre podrozdziały wydają się być zbyt krótkie, można by je scalić w dłuższe fragmenty, ale to nie wpływa na jakość całego opisu dzieła artystycznego.

Konkluzja:

Po wnikliwym zapoznaniu się z całością pracy, czyli z dziełem artystycznym oraz jego opisem, stwierdzam, że stanowią one integralną całość i ciekawe kompendium wiedzy w podjętym przez Doktorantkę temacie.

Opis dzieła artystycznego jest dowodem na ogrom pracy włożony przez Autorkę w chęć szukania odpowiedzi na problem zawarty w temacie. Podziwiać należy dobór metod badawczych (ankiety, dobór pytań, sposób dystrybucji i interpretacja wyników).

Stwierdzam, że Doktorantka wykazała się zarówno wiedzą teoretyczną, jak i umiejętnościami potrzebnymi do prowadzenia samodzielnej działalności artystycznej. Docenić należy walory poznawcze i dydaktyczne pracy.

Pani mgr Rui Yao rozwiązała założone zagadnienie artystyczne i tym samym spełniła wymagania *art.187 Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* (Dz. U. z 2021. poz. 478)

Pracę doktorską przyjmuję i wnioskuję o jej przyjęcie.

Prof. dr hab. Barbara Kubiak

